

Een compilatie van verzamelde reacties op het kader Buurtbudgetten

Kracht van Mokum heeft in 2 weken tijd in haar stedelijk netwerk eerste reacties opgehaald op de ervaringen met de Buurtbudgetten en het concept stedelijk kader. Onderstaand een compilatie van de reacties uit de diverse stadsdelen.

REACTIE 1

Van de 11 reacties in ons stadsdeel waren er 9 die een voorkeur gaven aan model C. 1 persoon had een voorkeur voor model A of B en 1 voor een combi tussen A en C. Hieronder de 7 mensen die een wat uitgebreidere uitleg gaven en waarin sommigen ook nog een wat breder antwoord gaven (bijvoorbeeld over het proces).

1. Mijns inziens is het model C aantrekkelijker omdat dit ook de zekerheid van de voortgang van het Wijkcentrum De Pijp zeker stelt.
2. Model C natuurlijk! Complete cocreatie waarin alle belanghebbenden op een gelijkwaardige manier participeren.
Model B wordt ten onrechte cocreatie genoemd. Dat is helemaal geen cocreatie, als het stadsdeel de mate van participatie door burgers bepaalt. Dat is dan dus participatie.
3. Wel erg veel papier en een hoop procedures voor weinig. Ik dacht dat er voor dit jaar max. 125k voor het hele stadsdeel was.
  - Het is nogal van bovenaf allemaal geregeld. Zonder deugdelijke evaluatie; zonder te kijken naar ervaringen uit het verleden. En dat wordt dan allemaal bepaald door een paar "superambtenaren" (bestuurders van stadsdelen) die zich mogen laten "adviseren" door tandeloze stadsdeelcie's.
  - Max. 80% mag aan ambtenaren worden uitgegeven als ik het goed lees.
  - Maar het is een klein begin als tenminste model C wordt toegepast.
  - Huis van de Buurt wordt alleen genoemd, terwijl Amsterdam ook andere organisaties kent. Op deze manier betrek je alleen de grote professionele welzijnskoepels erbij.
  - Er zijn in het verleden in Amsterdam, o.a. in Oost, meer experimenten geweest met het verdelen van geld. Bv. bij de Vogelaargelden. Daar waren er in bepaalde buurten een klein groepje zeer betrokken buurtambtenaren en dito buurtbewoners die budgetten verdeelden met als criterium: "het lijkt ons wel wat". Zonder formele verantwoordingsprocedures. En het ging verrassend goed.
4. Model C geniet mijn voorkeur.
  - 1] Het is geen onduidelijke populariteits poll
  - 2] Voorstellen worden mee bekeken door iets meer terzake kundige mensen
  - 3] voorstellen worden meegewogen in breder buurtverband
  - 4] meer bekendheid in een buurt bij uitvoering, bovendien kan een buurtcollectief beter inspelen op samengaan met andere voorstellen/plannen/mogelijkheden.
  - 5] Buurtcollectief, mits goed georganiseerd en duidelijk gericht op informatie winning en verstrekking, heeft zicht op aanwezigheid van andere groeperingen die wellicht kennis kunnen inbrengen. *(Als voorbeeld: iemand wil schuurdaken vergroenen, krijgt subsidie, gaat klungelend heen, komt geld tekort en moet noodgedwongen bijplussen, terwijl er een Natuur & MilieuTeam is die veel beter een aantal zaken van zo'n initiatief kan inschatten.*
  - 6] gelden worden duidelijker en verifieerbaar besteed doordat er meer ervaring is met boekhoudkundige zaken.
5. In twee artikelen in de buurtkrant heb ik mijn mening over de buurtbudgetten al gegeven: te veel een tombola, voor digi-handige mensen, te veel een wedstrijd en daarmee niet op samenwerking en cohesie gericht, te weinig gemeenschapsgebonden, te makkelijk in plaats

van werkelijke participatie en zeggenschap over besteding van de grote budgetten; het gaat immers maar om een fractie van het in de wijk te besteden budget. Wat mij betreft is het dus schijn democratie. Komt bij dat het hele bestel rond stadsdelen onlangs negatief is beoordeeld in een uitgebreid wetenschappelijk rapport. Daaruit bleek dat het zelfs voor gemeente ambtenaren vaak niet te begrijpen is. Het zit dus structureel verkeerd met het democratische proces.

Moest ik kiezen dan werd het dus eerder model C dan een van beide andere.

6. Ik heb een voorkeur voor model A of B. Ik ben namelijk bang dat je mensen uitsluit bij model C: als je niet tot de groep behoort die het geld mag verdelen, dan kun je het niet beïnvloeden.

7. Laat ik het zo zeggen, zoals heel veel initiatieven vanuit de gemeente Amsterdam komt het met oprecht de beste bedoelingen, alleen is de uitvoering te vrijblijvend, te weinig gestuurd, en vaak niet concreet.

Ik heb dit jaar meegedaan voor het buurtbudget en wij hebben met ons plan voldoende stemmen gehaald en ons is een budget toegekend. Er was een scala aan plannen ingediend en ze varieerden van megalomane projecten, die zich helemaal niet leenden voor een buurtbudget, tot echt buurtinitiatieven zoals het verfraaiing van een plein of muur met bijvoorbeeld kunst. Het gaat dus wat mij betreft al mis in het voortraject. Er wordt dan tijd en energie verspild aan ideeën die niet met iets als een buurtbudget kunnen worden gerealiseerd. Desalniettemin kon erop gestemd worden en gaan aldus stemmen van bereidwillige burgers, naar onmogelijke plannen. Een ander punt van kritiek was dat sommige ingediende en goedgekeurde plannen helemaal niet concreet waren. Zo was er een winnend plan om "een plan te maken". Heel gek natuurlijk, aangezien je voor het buurtbudget al een plan **moest** hebben. Een plan om een plan te maken voldoet hier dan niet aan.

In Amsterdam is er onder bewoners veel bereidheid om mee te denken. Maar dit werkt beter als de gemeente de kaders beter zou vaststellen. De gemeente zou locaties waar iets zou kunnen worden uitgevoerd en/of verbeterd moeten aanwijzen, en buurtbewoners zouden dan hun beste ideeën voor die concrete locatie kunnen uitwerken. Zo heb je regie én participatie.

Ik neig daarom meer naar een combinatie tussen kader A en C. De gemeente Amsterdam kennende, is kader C enkel vrijblijvend. Zo kan je met een buurt jaren bezig zijn om concreet tot de realisatie van een plan te komen.

Uiteraard moet er wat mij betreft ook ruimte zijn voor bewoners om plannen in te dienen voor locaties die de gemeente niet heeft aangewezen. Dus mogelijk zou je twee parallelle budgetten kunnen hebben. Een met een strakkere regie van de gemeente en een ander waar de bewoner meer de vrijheid heeft.

REACTIE 2

Als buurtbeheer hebben wij een sterke band met de Experimentele Werkplaats (EWP), die voor onze buurt een belangrijke schakel is voor het onderhoud van onze buurt.

Naast de opleiding aan de leerlingen die een 2^e kans krijgen in het leren van een ambachtelijk beroep kon dit in de praktijk worden uitgetoetst.

Dat had ook te maken dat het onderhoud, sinds het vervallen van de Stadsdelen, een matige uitstraling had door de gemeente Amsterdam.

In die leemte is de EWP ingesprongen, met geweldig succes.

Het opknappen van banken, het verwijderen van graffiti, het schoonmaken van bepaalde gebieden, kortom onderhoud uitvoeren dat nodig is.

Wij hebben dus als buurtbeheer gepleit dat wij uit het buurtbudget de EWP niet vergeten zou worden.

Dat heeft geleid tot het uitkeren van een bedrag van € 35.000,00 voor het nodige onderhoud.

Iedereen blij.

Helaas heeft de leiding van de gemeente Amsterdam, gebiedsbeheerder van Stadswerken gemeente Amsterdam, een brief gestuurd naar de EWP waarin werd aangegeven dat de EWP geen werkzaamheden zoals schilderen van bruggen, viaducten, gebouwen etc. mag uitvoeren.

De EWP mag wel de bestrating schoonspuiten en het verwijderen van zwerfvuil.

Dus voor de leerlingen van de EWP zijn er echter geen stageplaatsen meer om hun vak te leren.

Het toekennen van een budget is volgens ons een politieke keuze geweest, op feiten die zijn ingebracht door de EWP, maar wordt door de uitvoerende dienst geblokkeerd.

Het is dan voor bewoners ook niet meer te volgen. Iets wat aan toonbaar goed werkt en wordt ondersteunt door subsidie, mag niet meer.

Jammer dat ik dit moet berichten.

Ik had graag wat anders willen schrijven.

Reactie van buurtbewoner die een plan heeft ingediend maar wat niet met meerderheid is gekozen. Ze wil anoniem blijven want ze is het zat om hier steeds over benaderd te worden.

Er zijn enorme budgetten in het optuigen van het geheel gestopt, maar niets aan begeleiding of nazorg gedaan, laat staan dat zich iemand bekommerde of er iets uitgevoerd is. Bovendien zijn de mensen nooit meer bij elkaar gekomen, dus je kon ook van elkaars ervaringen niet leren of elkaar helpen de projecten te realiseren.

Het is (mede door C) als een nachtkarsje uitgegaan.

Of iets van de toegezegde projecten heeft plaatsgevonden weet ik niet eens - behalve de kastjes, die werken goed.

Nu meldt zich om de zoveel tijd een stagiair in opdracht van het stadsdeel die informeert of het loopt - belachelijk als vanwege C alles verboden is. Verleden week nog.

Het was heel vreemd - voor de toekenning alles, budget voor bijeenkomsten, aandacht, flyers - en dan niets meer. Ook geen communicatie - niets.

Dus wat mij betreft geen goede ervaring. Maar zoals de stagiairs niet ophielden met signaleren: het zal aan mij liggen.

Een paar gedachten over het buurtbudget van een buurtbewoner die ook een plan heeft ingediend.

Naar mijn weten was een doel het meer integreren van miniwijkjes in een buurt. Helaas heeft dat naar mijn ervaring niet het gewenste effect gehad in de buurt.

Een zeer groot aandeel van het budget is opgegaan aan specifieke projecten voor specifieke doelgroepen. Dat is prima. Maar daar hebben zeer lokale organisaties best heel goed van geprofiteerd. Organisaties die niets op hebben met een iets bredere kijk op hun omgeving.

Na 1 x een buurtkrant heb ik niets meer gezien over voortgang. De Corona situatie maakt het er ook niet gemakkelijker op. Maar ik vraag me even af wat er concreet verbeterd is in de wijk.

Veel projecten waren heel concreet. Nogmaals prima. Maar een langer durend effect zou mooi zijn van zoveel gemeenschapsgeld. Ik weet van een plan om rattenoverlast te verminderen door bewustwording over afval/voedsel op straat. Dat zie ik nog steeds gebeuren.

Meer algemeen over deze initiatieven: mooi om een wijk zelf te laten beslissen over een budget. Maar het door het gebrek aan langere termijnvisie is het een zeer korte termijn bevrediging. Een beetje als een lekker koekje: snel weg en zonder voedingswaarde maar je raakt er wel gewend aan.

Laat bestuurders niet denken dat zo de problemen wel opgelost worden.

Bestuurders moeten wel blijven besturen...

REACTIE 3

Laat ik beginnen bij de gestelde doelen van het buurtbudget:

- Amsterdammers (directe) zeggenschap geven over de besteding van middelen. Dit valt in de praktijk tegen. Veel mensen dienen plannen in voor de openbare ruimte, in de vorm van drempels of speeltuintjes. Die komen niet door de haalbaarheidstoets en/of lagen al in de planning. In veel gevallen is die zeggenschap niet echt zeggenschap.
- Het op gang brengen van de dialoog over wat er nodig is en wat bewoners verwachten van hun buurt. In NW gebeurt dit al, door het bestaan van opbouwwerk.
- Het stimuleren van betrokkenheid en cohesie in de buurt. Idem.
- Het vergroten van eigenaarschap voor de directe leefomgeving. Idem.
- Empowerment en stimuleren van zelforganisatie in de buurt. Idem.

De laatste vier punten zijn wij natuurlijk al druk mee bezig. Als ik even bedenk wat het allemaal wel niet kost (los van de 4/5 ton die te besteden is heb je namelijk ook nog de kosten voor de betrokken ambtenaren en alle communicatie/drukkosten). Ik vraag me af of dit in verhouding staat tot de eventuele 'behaalde winst' op deze vlakken. Ik heb de indruk dat het toch telkens weer de usual suspects zijn, dus dat betrokkenheid in deze niet vergroot wordt.

Verder staat er nog in het kader: "Buurtbudgetten zijn daarnaast een belangrijk instrument om de dialoog over de behoefte in de buurt aan te gaan." en "Uit evaluaties van de stadsdelen en gesprekken met initiatiefnemers blijkt dat met buurtbudgetten en buurtbegroten Amsterdammers bereikt worden die niet eerder door de gemeente bereikt werden." Maar die bewoners werden wel door ons bereikt, en gingen ook de dialoog al aan. Ze kunnen dus veel beter inzetten op het bestaande, in plaats van het wiel opnieuw uitvinden.

Er waren bovendien veel professionals die plannen indienden, terwijl het in het kader zo sterk gaat over het betrekken van bewoners. Sluit professionals dan uit, zou ik denken. Bovendien hoefden mensen geen begroting in te dienen, wat wel in het kader als criterium staat. Dit maakte dat de Gemeente belachelijke bedragen inschatte. Wij hebben in onze evaluatie wel meegegeven dat je de indieners daar echt prima zelf iets over kan laten zeggen, en dat er dan waarschijnlijk veel meer plannen doorgang krijgen dan de maximaal 10% die iedere keer uitgevoerd kan worden.

Verder ben ik wel voor model C, maar ik mis overal de noodzaak om het opbouwwerk te betrekken bij het proces. Ik zou er echt voor willen pleiten om dat als vereiste op te nemen. Bovendien staan er nog twee dingen in waar ik het niet mee eens ben:

- Zeggen dat bewonerscollectief voldoende slagkracht moet hebben is automatisch mensen uitsluiten.
- "Bewonerscollectief kent een rechtsvorm in de vorm van een stichting of coöperatie met statuten." Waarom geen stichting? Ik zie een lokale stichting als SomAstel, SAAAM, Marhaba, Kümbet juist als die 'geschikte' bewonerscollectieven. Uiteraard moet dan bewaakt worden dat het niet alleen voor de eigen achterban wordt ingestoken, maar met deze bewoners is daar juist een heel goed gesprek over te voeren. Bovendien zit er nog een professional op die het proces bewaakt (bij voorkeur opbouwwerk).

REACTIE 4

Tot nu toe kende ik alleen model A. Model C ziet er al een stuk beter uit en is gezien de opmerking 'meest vergaande overdracht van zeggenschap en eigenaarschap' te prefereren. Maar dat model zou idd in de hele stad gebruikt moeten worden.

Alvast wat opmerkingen:

Strategie:

Stadsdeelbestuur en –commissie mogen beslissen. Die moeten dus ook beïnvloed worden.

Stel dat het in ons stadsdeel geen C wordt, trekken we onze handen er dan van af? (zie de 'participatie-staking' in de K-buurt)

Kansen model C:

Ihkv democratisering halen we alle bewonerscollectieven bij elkaar in een wijk met als duidelijk doel: hoe besteden we het geld? Prettig om zo te kunnen werken. Bovendien kun je allerlei leerprocessen starten: hoe kom je 'deliberatief' tot beslissingen, hoe maak je het inclusief, en verder over uitvoering en verantwoording.

Uitdaging organisatorisch:

Het bewonerscollectief moet een rechtsvorm hebben. Dat kunnen er meerdere zijn in een wijk. Er zou dan een 'lead' organisatie moeten zijn.

Vragen:

Wat is de tijdlijn?

Als het geld over de wijken van het stadsdeel verdeeld wordt, om hoeveel per wijk gaat het dan nog?

REACTIE 5

Alleen model C zou moeten worden toegepast!